

**INFORMACJA O ZASPOKAJANIU ROSZCZEŃ**  
**PRACOWNICZYCH PRZEZ FUNDUSZ**  
**GWARANTOWANYCH ŚWIADCZEŃ**  
**PRACOWNICZYCH**

**Pytania i odpowiedzi**

**Rzeszów, lipiec 2012 r.**

## 1. Jakie są podstawowe cele i zadania Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych?

Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych realizuje ochronę roszczeń pracowniczych w przypadku niewypłacalności pracodawcy .

Został on powołany do życia przepisami ustawy z dnia 29 grudnia 1993r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy( Dz. U. 1994r. nr 1 poz. 1 z późn. zm.).

W związku z wprowadzeniem zmian zarówno w ustawodawstwie unijnym jak i prawie krajowym (*Dyrektywa 2008/94/WE.2002/74/WE, 80/987 EWG, Rozporządzenie WE nr1346/2000, WE nr 603/2005, WE nr 694/2006, ustawa Prawo upadłościowe i naprawcze, ustawa o swobodzie działalności gospodarcze*) dokonano nowelizacji przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych (...) i z dniem 01.10.2006r. weszła w życie nowa ustawa z dnia 13 lipca 2006r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy( D. U. 2006r. , Nr 158, poz. 1121 z późn. zm.).

Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych jest państwowym funduszem celowym w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (...).

Dysponentem FGŚP jest minister właściwy do spraw pracy.

Zadania z zakresu ochrony roszczeń pracowniczych realizuje dysponent Funduszu oraz marszałkowie województw przy pomocy wojewódzkich urzędów pracy.

FGŚP spełnia dwa podstawowe zadania:

- dokonuje wypłaty świadczeń należnych pracownikom od niewypłacalnego pracodawcy, oraz na podstawie przepisów innych ustaw szczególnych.
- dochodzi zwrotu wypłaconych świadczeń od podmiotów i osób do tego zobowiązanych.

## 2. Jakie akty prawne regulują funkcjonowanie FGŚP?

Podstawowymi aktami prawnymi regulującymi działalność FGŚP są:

Lp.	Rodzaj aktu	Przedmiot (czego dotyczy)	Źródło
<b>Akty prawne o charakterze ustawodawczym</b>			
1	Ustawa z dnia 13 lipca 2006 roku	o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy	Dz. U. z 2006r Nr 158, poz. 1121 z późn. zm.
2.	Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r.	przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych	Dz. U. z 2009 r. nr 157, poz. 1241 z późn. zm.
3.	Ustawa z dnia 06 maja 2010 r.	o przywróceniu terminu do wypłaty świadczeń pracowniczych z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	Dz. U. z 2010 r. nr 106, poz 674
4.	Ustawa z dnia 16 września 2011 r.	o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi	Dz. U. z 2011 r. nr 234, poz 1385
<b>Akty prawne o charakterze wykonawczym</b>			
1	Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 07 grudnia 2011 r.	w sprawie wykazów wniosków i wypłat świadczeń z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	Dz. U. z 2011r, Nr 278, poz.1635
2	Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 listopada 2011 r.	w sprawie wniosków o wypłatę zaliczki z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.	Dz. U. z 2011 r. nr 261, poz. 1560
3	Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 listopada 2011 r	w sprawie nieoprocentowanej pożyczki z FGŚP dla pracodawcy, który na skutek powodzi przejściowo zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej lub istotnie ograniczył jej prowadzenie	Dz. U. z 2011 r. nr 262, poz. 1566

## 3. Jakie są źródła finansowania FGŚP ?

Podstawowymi źródłami finansowania wypłat świadczeń ze środków Funduszu są:

- Składki płacone przez pracodawców. Wysokość składki na FGŚP określa ustawa budżetowa (aktualnie 0,10% podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe)
- Kwoty uzyskane z dochodzenia zwrotu należności i realizacji zabezpieczeń na majątku dłużników,

#### **4. W jakich przypadkach pracodawca jest niewypłacalny?.**

Warunkiem wypłaty świadczeń z Funduszu jest niewypłacalność pracodawcy, która zachodzi gdy na podstawie przepisów prawa upadłościowego sąd upadłościowy wyda postanowienie o :

- ogłoszeniu upadłości pracodawcy obejmującej likwidację majątku dłużnika,
- ogłoszeniu upadłości pracodawcy z możliwością zawarcia układu,
- zmianie postanowienia o ogłoszeniu upadłości z możliwością zawarcia układu na postanowienie o ogłoszeniu upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika;
- oddaleniu wniosku o ogłoszeniu upadłości pracodawcy, jeżeli jego majątek nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania;
- oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości w razie stwierdzenia, że majątek dłużnika jest obciążony hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym lub hipoteką morską w takim stopniu, że pozostały jego majątek nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania.

Niewypłacalność pracodawcy zachodzi również, gdy w postępowaniu krajowym, w razie niezaspokojenia przez pracodawcę roszczeń pracowniczych z powodu braku środków finansowych:

- 1) na podstawie przepisów Prawa upadłościowego i naprawczego sąd upadłościowy wyda postanowienie o umorzeniu postępowania upadłościowego obejmującego likwidację majątku upadłego, jeżeli:
  - a. majątek pozostały po wyłączeniu z niego przedmiotów majątkowych dłużnika obciążonych hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym lub hipoteką morską nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania,

- b. wierzyciele zobowiązani uchwałą zgromadzenia wierzycieli albo postanowieniem sędziego-komisarza nie złożyli w wyznaczonym terminie zaliczki na koszty postępowania, a brak jest płynnych funduszy na te koszty;
- 2) organ założycielski podejmie decyzję o wdrożeniu postępowania likwidacyjnego wobec przedsiębiorstwa państwowego, o ile likwidacja nie jest skutkiem przekształcenia, łączenia lub podziału tego przedsiębiorstwa;
  - 3) sąd orzeknie rozwiązanie spółki prawa handlowego, w rozumieniu przepisów Kodeksu spółek handlowych;
  - 4) minister właściwy do spraw gospodarki wyda, na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, decyzję o zakazie wykonywania działalności gospodarczej, wykonywanej na takich samych zasadach, jak przedsiębiorcy polscy, przez przedsiębiorcę zagranicznego w ramach oddziału utworzonego z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
  - 5) minister właściwy do spraw gospodarki wyda, na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, decyzję o zakazie wykonywania działalności przez przedsiębiorcę zagranicznego, w ramach przedstawicielstwa utworzonego z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
  - 6) zgodnie z przepisami Prawa działalności gospodarczej lub przepisami o swobodzie działalności gospodarczej organ ewidencyjny wykreśli pracodawcę, będącego osobą fizyczną, z Ewidencji Działalności Gospodarczej w wyniku zawiadomienia o zaprzestaniu wykonywania działalności gospodarczej lub stwierdzenia trwałego zaprzestania wykonywania przez pracodawcę działalności gospodarczej.<sup>1</sup>

Niewypłacalność pracodawcy zachodzi również w razie niezaspokojenia roszczeń pracowniczych z powodu braku środków finansowych w przypadku faktycznego zaprzestania działalności przez pracodawcę, trwającego dłużej niż 2 miesiące

## **5. Czy pracownik pracodawcy zagranicznego może ubiegać się o wypłatę świadczeń z FGŚP?**

Ustawa z 13 lipca 2006r. rozszerza przesłanki niewypłacalności pracodawcy na niewypłacalności występujące poza granicami Polski – rodzaje niewypłacalności zostały zdefiniowane w tej ustawie (...)w odrębny sposób.

## **6 . Jakie podmioty mogą ubiegać się o wypłatę świadczeń z FGŚP?**

Podmiotami, które mogą wystąpić do Funduszu są:

- Pracownik
- Były pracownik,
- Uprawniony do renty rodzinnej członek rodziny zmarłego pracownika
- Uprawniony do renty rodzinnej członek rodziny zmarłego byłego pracownika.
- Pracodawca,
- Syndyk,
- Likwidator,
- inna osoba sprawująca zarząd majątkiem pracodawcy.

## **7. Czy pracownicy wszystkich pracodawców mogą korzystać ze świadczeń FGŚP?**

Ze środków FGŚP mogą korzystać pracownicy następujących pracodawców:

- Przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tj. osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nie będące osobami prawnymi, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną - wykonujący we własnym imieniu działalność gospodarczą wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; przy czym musi być spełniony drugi warunek: odrębne przepisy nie wyłączają możliwości ogłoszenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej upadłości takiego przedsiębiorcy.
- Przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą również na terytorium innych państw członkowskich Unii Europejskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym w odniesieniu do działalności prowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- Oddziały banków zagranicznych, oddziały instytucji kredytowych lub oddziały zagranicznych zakładów ubezpieczeniowych,
- Oddziały lub przedstawicielstwa przedsiębiorcy zagranicznego, pod warunkiem, że zatrudnia zgodnie z przepisami polskiego prawa co najmniej jedną osobę

fizyczną w związku z prowadzoną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalnością gospodarczą lub działalnością przedstawicielstwa.

## **8. Czy występują zwolnienia w opłacaniu składek na FGŚP?**

Pracodawcy wymienieni w pkt. 7 są obowiązani opłacać składki za pracowników na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, z następującymi wyjątkami:

- Pracodawca zatrudniający pracowników powracających z urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu macierzyńskiego lub urlopu wychowawczego w okresie 36 miesięcy począwszy od pierwszego miesiąca po powrocie z urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu macierzyńskiego lub urlopu wychowawczego nie opłaca składek na FGŚP za tych pracowników.
- Pracodawca zwolniony jest z opłacania składek na Fundusz – w odniesieniu do osób w wieku powyżej 50 lat zatrudnionych po 30 dniach zarejestrowania w ewidencji bezrobotnych, na podstawie skierowania powiatowego urzędu pracy -przez okres 12 miesięcy po zawarciu umowy o pracę.
- Pracodawca nie opłaca także składek za pracowników, którzy osiągnęli wiek wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn.

## **9. Czy Wyplata świadczeń z FGŚP zależy od wywiązywania się przez pracodawcę z obowiązku odprowadzania składek na ten Fundusz?**

Korzystanie przez pracowników ze świadczeń z Funduszu nie jest uwarunkowane faktem wywiązywania się przez pracodawcę z obowiązku odprowadzania składek.

## **10. Pracownicy których pracodawców nie mogą korzystać ze świadczeń z FGŚP?**

Ze świadczeń z FGŚP nie mogą korzystać pracownicy zatrudnieni przez pracodawców:

- stowarzyszenia,
- organizacje społeczno- zawodowe,
- fundacje
- publiczne zakłady opieki zdrowotnej,

oraz:

- jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych,

- osoby fizyczne prowadzące gospodarstwo domowe zatrudniające osoby wykonujące pracę zarobkową w tym gospodarstwie.

### 11. Jakie kategorie pracowników mogą korzystać ze świadczeń FGŚP w przypadku niewypłacalności pracodawcy?

Pracownicy podlegający przepisom ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. (...)

Osoby fizyczne, które, zgodnie z przepisami polskiego prawa:

- pozostają z pracodawcą w stosunku pracy
- lub
- są zatrudnione na podstawie umowy o pracę nakładczą,
- wykonują pracę na podstawie umowy agencyjnej lub zlecenia,
- wykonują pracę na podstawie innej umowy o świadczenie usług,
- wykonują pracę zarobkową na podstawie innej niż stosunek pracy na rzecz pracodawcy będącego rolniczą spółdzielnią produkcyjną, spółdzielnią kółek rolniczych lub inną spółdzielnią zajmującą się produkcją rolną

jeżeli z w/w tytułów

podlegają obowiązkowi ubezpieczeń emerytalnego i rentowych.

### 12. Jakie świadczenia pracownicze podlegają wypłacie z FGŚP i jakie ograniczenia ustawowe dotyczą ich wysokości ?

Katalog świadczeń zaspakajanych przez Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

Lp	Rodzaj świadczenia	OGRANICZENIA	
		Czasowe	Kwotowe
1.	Wynagrodzenie za pracę	Za okres nie dłuższy niż trzy miesiące poprzedzające dzień	

2.	Wynagrodzenie za czas niezawinionego przez pracownika przestoju i za czas innej usprawiedliwionej nieobecności w pracy	wystąpienia niewypłacalności pracodawcy albo za okres nie dłuższy niż trzy miesiące poprzedzające ustanie stosunku pracy, jeśli ustanie stosunku pracy przypada w czasie nie dłuższym niż 9 miesięcy poprzedzających dzień wystąpienia niewypłacalności pracodawcy.	Do wysokości nie przekraczającej łącznie za okres jednego miesiąca (tj. po zsumowaniu wszystkich składników wynagrodzenia składających się na wynagrodzenie miesięczne) przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału od dnia jego ogłoszenia przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym” Monitor Polski” ogłoszonego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych
3.	Wynagrodzenie za czas zwolnienia od pracy, wynagrodzenie, o którym mowa w art.92 Kodeksu Pracy		
4.	Wynagrodzenie za czas urlopu wypoczynkowego		
5.	Dodatek wyrównawczy, o którym mowa w art. 230 i 231 Kodeksu Pracy		
6.	Składki na ubezpieczenie społeczne należne od pracodawców, o których mowa w ustawie z dnia 13.10.1998r o systemie ubezpieczeń społecznych		
7.	Ekwiwalent za urlop wypoczynkowy, należny za rok kalendarzowy, w którym ustał stosunek pracy	Podlega zaspokojeniu jeżeli ustanie stosunku pracy nastąpiło w czasie nie dłuższym niż 9 miesięcy poprzedzających datę wystąpienia niewypłacalności pracodawcy.	Do wysokości przeciętnego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału od dnia jego ogłoszenia przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym” Monitor Polski” , ogłoszonego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych
8.	Odszkodowanie za skrócony okres wypowiedzenia umowy o pracę (art. 36 <sup>1</sup> Kodeksu Pracy)	Jeśli ustanie stosunku pracy nastąpiło w okresie nie dłuższym niż 9 miesięcy poprzedzających dzień wystąpienia niewypłacalności lub 4 miesiące po tej dacie	Do wysokości kwoty przeciętnego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału od dnia jego ogłoszenia przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym” Monitor Polski” , ogłoszonego na podstawie
9.	Odprawa pieniężna przysługująca w		

razie rozwiązania stosunku pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników		przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych lub jego wielokrotności.
---	--	--

### **13. Czy pracownik tego samego pracodawcy może korzystać wielokrotnie z wypłaty świadczeń z FGŚP?**

W przypadku ponownego zaistnienia niewypłacalności tego samego pracodawcy przepisy ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy nie mogą mieć powtórnie zastosowania do tych samych pracowników w zakresie tych samych roszczeń, przy czym m.in.

z tytułu wynagrodzenia za pracę, wynagrodzenia za czas niezawinionego przez pracownika przestoju, za czas niewykonywania pracy (zwolnienia od pracy) i za czas innej usprawiedliwionej nieobecności w pracy, mogą podlegać uzupełnieniu łącznie za okres nie dłuższy niż 3 miesiące.

### **14. Jaki jest tryb ubiegania się o wypłatę świadczeń i jakie dokumenty należy złożyć?**

A). PRACODAWCA, SYNDYK, LIKWIDATOR LUB INNA OSOBA SPRAWUJĄCĄ ZARZĄD MAJĄTKIEM PRACODAWCY składa:

- WYKAZ ZBIORCZY, jeżeli zaspokojeniu ze środków Funduszu mają podlegać świadczenia z okresów poprzedzających dzień wystąpienia niewypłacalności pracodawcy.

Wykaz taki sporządza się w ciągu jednego miesiąca od dnia wystąpienia niewypłacalności pracodawcy.

Do wykazu zbiorczego należy dołączyć następujące załączniki:

- kopię aktualnego odpisu lub zaświadczenie z właściwego rejestru przedsiębiorców,
- kopie zaświadczeń o nadaniu numeru NIP i REGON,
- zaświadczenie dotyczące aktualnego rachunku bankowego,
- postanowienie sądu lub inne dokumenty potwierdzające wystąpienie niewypłacalności pracodawcy,
- oświadczenia podmiotu składającego wykaz o przysługiwaniu zwolnionym pracownikom odpraw pieniężnych, o nie osiągnięciu (osiągnięciu) rocznej kwoty ograniczenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe, o stopie obowiązującej składki na ubezpieczenie wypadkowe,
- kopie świadectw pracy osób, z którymi rozwiązano stosunek pracy.

- WYKAZ UZUPEŁNIAJĄCY, jeżeli zaspokojeniu ze środków Funduszu podlegają świadczenia z okresów następujących po dniu wystąpienia niewypłacalności pracodawcy.

Wykaz taki sporządza się niezwłocznie, po ustaniu stosunku pracy osób uprawnionych.

Do wykazu uzupełniającego należy dołączyć lub uzupełnić załączniki odpowiednio jak w przypadku wykazu zbiorczego.

WYKAZ ZBIORCZY i WYKAZY UZUPEŁNIAJĄCE, sporządza się w trzech jednobrzmiących egzemplarzach i należy je złożyć do Wojewódzkiego Urzędu Pracy właściwego ze względu na siedzibę niewypłacalnego pracodawcy.

**B). PRACOWNIK, BYŁY PRACOWNIK UPRAWNIONY DO RENTY RODZINNEJ CZŁONEK RODZINY BYŁEGO PRACOWNIKA** składa:

- **WNIOSEK INDYWIDUALNY**

po upływie dwóch tygodni od terminów przewidzianych do złożenia wykazu zbiorczego lub wykazu uzupełniającego.

Wniosek taki wraz z załącznikami, potwierdzającymi uprawnienie do skorzystania przez wnioskodawcę ze świadczeń składa się w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Dokumentami potwierdzającymi uprawnienie do świadczeń są: świadectwa pracy, umowy o pracę, wyroki sądowe, zaświadczenia od pracodawcy.

### **15. W jaki sposób dokonywana jest wypłata świadczeń?**

Wypłaty na podstawie wykazu zbiorczego lub uzupełniającego dokonuje podmiot składający wykaz (syndyk, pracodawca, likwidator lub inna osoba działająca w imieniu pracodawcy) ze środków przekazanych na rachunek bankowy przez Dyrektora WUP.

Wypłata na podstawie wniosku indywidualnego dokonywana jest przez Dyrektora WUP bezpośrednio na wskazane przez wnioskodawcę konto bankowe lub przekazem pocztowym.

### **16. Czy odmowa wypłaty świadczeń podlega zaskarżeniu?**

Spory związane z odmową wypłaty świadczeń rozstrzyga sąd właściwy w sprawach z zakresu prawa pracy

### **17. Czy środki wypłacone z FGŚP podlegają zwrotowi?**

Przekazanie środków finansowych Funduszu na wypłatę świadczeń, a także wypłata świadczeń ze środków Funduszu powoduje z mocy prawa przejście

na Marszałka Województwa działającego w imieniu dysponenta Funduszu roszczenia wobec pracodawcy, likwidatora lub innej osoby zarządzającej majątkiem pracodawcy lub do masy upadłości roszczenia o zwrot wypłaconych świadczeń.

Przy dochodzeniu zwrotu wypłaconych świadczeń roszczenia Funduszu korzystają z takiej samej ochrony prawnej, jaką odrębne przepisy przewidują dla należności za pracę.

### **18. Czy dłużnik może występować o określenie warunków spłaty należności wobec Funduszu?**

Dysponent Funduszu może określić (na podstawie art.23 ustawy) warunki zwrotu wypłaconych świadczeń, odstąpić od dochodzenia zwrotu lub umorzyć należności Funduszu.

Wniosek w tej sprawie należy złożyć za pośrednictwem Marszałka Województwa lub działającego z jego upoważnienia Dyrektora Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

### **19. Podstawowe informacje na temat załatwiania spraw:**

**- Strona internetowa Funduszu - [www.fgsp.gov.pl](http://www.fgsp.gov.pl)**

**- Strona internetowa WUP w Rzeszowie – [www.wup-rzeszow.pl](http://www.wup-rzeszow.pl)**

**- Adres email: [wup@wup-rzeszow.pl](mailto:wup@wup-rzeszow.pl)**

**korrespondencję w sprawach dotyczących FGŚP należy kierować na adres:**

**Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie**

**Ul. plk Lisa Kuli 20 35-025 Rzeszów**

**- Sprawy związane z obsługą świadczeń z FGŚP załatwiane są bezpośrednio przez Wydział Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych mający siedzibę w Rzeszowi ul. Zygmuntowska 14 IV p. p. 410 tel. 178641941 17 8641780**  
**Interesanci przyjmowani są codziennie w godz. 7.30-15.30**

---